

מחלקים חלקים אין כל חלק ממנה בנפרד מטמא, אלא כשהיא שלימה.

ומקשינן: ואלא הא דבעי רב חמא בר גוריא: עבודה זרה — ישנה, יש לה טומאה, לאברין או אינה, אין לה טומאה לאברין? תיפשוט ליה מהא דאמרן דלרבנן אינה לאברין?

ומתריצין: רב חמא בר גוריא — אליבא דרבי עקיבא בעי לה, שהוא מקיש אמנם עבודה זרה לנדה לענין אבן מסמא. אלא שיש להסתפק לפיו האם גם לקולא, לטהרה, שלא תטמא לאברין כנדה, מקשינן לה לנדה, או שמא רק לחומרא מקשינן, ולא לקולא.⁽⁸⁾

ורבי אלעזר אמר: באבן מסמא — דכולי עלמא לא פליגי דלא מטמאה עבודה זרה.⁽⁹⁾ כי פליגי במשא.

ומקשינן לרבנן: ולוקשה רחמנא את העבודה זרה לנבלה, שאף היא מטמאה רק במשא ולא באבן מסמא. ושוב לא נצטרך להקיש עבודה זרה לשרץ למעט מאבן מסמא?⁽⁶⁾

ומתריצין: אין הכי נמי. אכן היה אפשר ללמוד שאין עבודה זרה מטמאת באבן מסמא מהיקש לנבילה.

אלא, לכך הקישה התורה לנדה, כדי ללמד דבר נוסף:

מה נדה אינה מטמאה לאברין, שאם נחתך אבר מהנדה אין עליו טומאת נדה [אלא טומאת אבר מן החי, כאבר הנחתך משאר אדם. וההבדל ביניהם, שאבר הנחתך מהנדה מטמא רק במשא ובאהל, אך לא באבן מסמא]⁽⁷⁾ — אף עבודה זרה אינה מטמאה לאברין. שאם היתה העבודה זרה מורכבת

לומר שהיא מטמאה גם במשכב ומושב. ואילו נבלה אינה מטמאה במשכב ומושב. ותירצו דלא שייך משכב ומושב רק באדם הראוי לכך, אבל עבודה זרה אינה בת משכב ומושב.

7. והרמב"ם בהל' מטמאי משכב ומושב פ"ח ה"ד מפרש הא דנדה אינה לאברין לענין אויר כלי חרס. שנדה שהכניסה ידה או רגלה לאויר כלי חרס אינו נטמא בכך, אא"כ נכנסה כולה לתוך הכלי.

והראב"ד שם מפרש לענין טומאת מדרס, שאם הניחה ידה או רגלה על המשכב אינו נטמא אא"כ נשענה ברוב כחה עליו.

8. והתוס' בד"ה ולרבי עקיבא, מפרשים האיבעיא, דשמא אין ללמוד מנדה, דלא דמי

היתדות מעליהן נטמאים הכלים.

והתוס' בד"ה באבן, הקשו עליו דאבן מסמא משמעה אבן כבידה מאד שצריכה שימה [כדמוכח מקרא שמביאה הגמרא במסכת נדה על אבן מסמא "והיתית אבן חדא ושמת על פום גובא"], ואם האבן מונחת ע"ג יתדות, הלא אפילו דף המונח על היתדות דינו כן, ומה ענין כובד האבן לכאן?

אלא, פירשו, שהאבן הכבידה מונחת על הכלים, והנדה יושבת על האבן. והחידוש באבן מסמא הוא שאעפ"י שהנדה אינה מוסיפה כובד ניכר על הכלים, שהרי עיקר הכובד הוא של האבן, מכל מקום הם טמאים כדין מושב הנדה המטמא אפילו היו הרבה מושבים האחד תחת השני.

6. הקשו הראשונים דלמא לכך הוקשה לנדה,